

Minifakta om alpackor

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Alpackor har funnits i flera tusen år i Sydamerika. Förr var det bara kungligheter som fick ha plagg av alpäckans ull eftersom den ansågs vara den finaste ullen. I boken kan du lära dig mer om alpäckan, till exempel om dess ungar och varför den spottar.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV 1–3)
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. (SV 1–3)
- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet. (SV 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter. (SV 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och enkla texter. Skapande av texter där ord och bild samspekar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV 1–3)
- Informationssökning i källor för barn. (SV 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

RESPONS PÅ TEXT

Dela in eleverna i par. Låt dem läsa sina faktatexter från övningen med sexfältaren för varandra.

De kan sedan använda modellen nedan för att ge respons på varandras faktatexter.

	Ja	Nej	Förbättringsförslag
Jag förstår syftet med texten.			
Texten är skriven i kronologisk ordning.			
Texten innehåller viktiga begrepp.			
Det finns stor bokstav och punkt.			
Det finns sambandsord i texten.			
Det finns mellanrum mellan orden.			
Bilden förstärker texten.			

MINA ORD, DINA ORD

1. Dela ut ett papper till varje elev som är delat i två spalter. I den ena spalten ska rubriken vara *Mina ord* och i den andra spalten ska rubriken vara *Dina ord*.
2. Låt eleverna enskilt välja ut ord ur boken som de skriver i spalten *Mina ord*. Sätt en timer på cirka 3 minuter. Några elever fyller hela spalten med ord och några kanske endast skriver fem ord. Exempel på ord: Sydamerika, flock, päls, ull, 25 år, släkt, ungar, spotta, tålig, beta.
3. När tiden är ute går eleverna runt i klassrummet och frågar en klasskamrat:
Elev A: "Hej, vad har du skrivit för ord?"
4. Elev B läser upp sina ord. Om det är något ord som elev A inte har skrivit så skriver hen upp det i spalten *Dina ord*. Sedan läser elev A sina ord för elev B och elev B skriver upp nya ord.
5. Antingen går eleverna runt och samlar ord tills spalten med *Dina ord* är full eller så sätter ni timern på 5–7 minuter, beroende på gruppens storlek.
6. Gemensamt går ni igenom vilka "nya ord" eleverna har hittat under *Dina ord*.

EPA – ENSKILT, PAR, ALLA

Låt eleverna använda sig av EPA-modellen för att reflektera över boken.

1. Först reflekterar eleverna enskilt över vad boken innehåller för fakta som de redan kände till (gammal kunskap) samt vad som var nytt för dem (ny kunskap).
2. Efter en stund får eleverna arbeta ihop i par och presentera sina tankar.
3. Till sist lyfts frågeställningen kring gammal och ny kunskap i hela klassen.

BYTA ORDKORT

Detta är en kooperativ övning där man tränar språk och kunskaper. Kopiera ordkorten nedan (som innehåller ord ur boken) och ge varje elev ett ordkort.

Eleverna ska sedan mingla runt i klassrummet. När de träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sitt ordkort. Man förklarar sitt ord och vad man kan berätta om det, med koppling till boken. Den andra eleven gör samma sak och när båda har berättat byter man ordkort.

Sedan minglar man vidare tills man träffar en ny person och upprepar då övningen.

ull	päls	unge
flock	tålig	Sydamerika
spottar	hummar	beta
flugor	ålder	

FRUSEN TID

Eleverna ska skriva text till en bild, gärna en bild från boken *Minifakta om alpackor*.

Förklara att ett foto är "frusen tid", det vill säga det hände något innan bilden togs, det händer något just när bilden tas och det kommer att hända något när bilden är tagen.

1. Be eleverna att skriva en text till bilden, där de fantiserar ihop en historia om vad som hände, vad som händer och vad som kommer att hända.
2. Sätt upp bilderna i klassrummet och be eleverna läsa sina berättelser. Här kan man låta flera elever få samma bild. Det blir då flera olika berättelser om samma motiv och det är lite extra spännande.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

1. *Från Sydamerika.*
2. *De är släkt med lamor och kameler.*
3. *Den kan bli 20–25 år.*
4. *De bestämmer en plats i hagen där alla bajsar.*
5. *Den kan kräkas.*
6. *Den skyddar rumpan mot flugor.*
7. *Det var den finaste ullen som fanns.*
8. *Cria betyder unge eller föl på spanska.*
9. *Eget svar.*
10. *Eget svar.*

ÖVRIGA FACIT

KLURIGA ORD FRÅN BOKEN

1. ull alpackans päls som klipps varje år.
2. flock flera djur lever tillsammans.
3. släkt hör till samma familj.
4. hummar alpackornas läte.
5. cria unge eller föl på spanska.
6. tålig klarar både kyla och värme.
7. betar äter gräs.
8. promenad ut och gå.

SANT ELLER FALSKT

Sant

- Alpackans unge kallas för cria.
- Alpackan lever i flock.
- Alpackan är tålig och kan vara ute året om.
- Alpackan kan bli 25 år gammal.
- Alpackan kommer från Sydamerika.

Falskt

- När en alpacka blir rädd lägger den sig ner.
- När ungen föds kan den inte gå på två månader.
- När man klipper pälsen växer den inte ut igen.
- Man behöver inte klippa alpackan.
- Alpackor låter mycket och har höga läten.

LÄS OCH RINGA IN

1. Alpackan har levt i flera tusen år.
2. Alpackan kommer från Sydamerika.
3. Alpackan föder oftast en unge.
4. Alpackan kan bli 25 år.
5. När alpackan blir rädd kräks den.
6. Alpackan lever i flock.
7. Pälsen klipps varje år.
8. Alpackor är släkt med kameler.